

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:
14/244-3

Vår dato:
16.09.2015

Forslag om å etablere en nasjonal søknadsportal for opptak til masterstudier og en felles verifiseringsfunksjon for utenlandsk dokumentasjon

INNLEDNING

Det er en økning i antall internasjonale søkere til masterstudier i Norge. I tillegg er det en økende andel norske søkere som har bachelorgrad fra utenlandske institusjoner og som søker på norske og internasjonale masterstudier ved universiteter og høyskoler i Norge. Det stiller økte krav til utdanningsinstitusjonenes kapasitet og kompetanse til å vurdere utenlandsk dokumentasjon.

Universitets- og høgskolerådet (UHR) foreslår, med bakgrunn i to rapporter og høring i sektoren, at departementet tar initiativ til felles løsninger for sektoren som kan sikre kvaliteten og bidra til mer effektiv ressursbruk knyttet til opptak til masterstudier i Norge.

BAKGRUNN

UHRs utdanningsutvalg satte ned en arbeidsgruppe høsten 2013 for å se på problemstillinger og utfordringer knyttet til opptak av internasjonale søkere til mastergradsutdanninger, samt foreslå en modell for samordning av opptak for denne gruppen. Arbeidsgruppen skulle *ikke* foreslå organisatorisk plassering eller utrede økonomiske konsekvenser av samordning av masteropptak.

Arbeidsgruppen ble ledet av studie- og forskningsdirektør Gunn Rognstad, Høgskolen i Gjøvik, og hadde medlemmer fra Universitetet i Oslo, Universitetet i Nordland, NOKUT, Samordna opptak, Samarbeidstiltaket FS, Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) og Norsk studentorganisasjon (NSO). Den leverte sin første rapport 20. desember 2013.¹ Arbeidsgruppen foreslår i denne rapporten at det opprettes en felles nasjonal søknadsportal for *alle* søkere og til *alle* mastergradstudier i Norge, samt en felles nasjonal verifiseringsinstans som vurderer om søkere med utenlandsk dokumentasjon fyller de generelle kravene for opptak. Rapporten ble sendt på høring i sektoren, og arbeidsgruppen utarbeidet våren 2015, med bakgrunn i høringssvarene, en oppfølgingsrapport hvor den forslår en modell for opptak og behandling av søknader til masterstudier i Norge.²

Arbeidsgruppens forslag, som UHR stiller seg bak, oppsummeres i følgende modell:

¹ http://www.uhr.no/documents/soekere_til_masterutdanninger_201213__rapport.pdf

² http://www.uhr.no/documents/Forslag_til_modell_for_samordning_av_opptak_til_MA.pdf

MÅL OG FORSLAG TIL ORGANISATORISK PLASSERING

En samordning av opptak til masterstudier, jfr. modell ovenfor skal bidra til:

- Bedre informasjon om studietilbud som gjør det lettere for søkere å finne fram til masterprogram de kan være interesserte i
- Enklere søknadsprosess for søker og institusjon fordi søker kun laster opp søknadspapirer digitalt ett sted, en gang
- Økt kvalitet i saksbehandlingen og likebehandling av søkere med utenlandsk dokumentasjon gjennom samordning av saksbehandlingspraksis på tvers av institusjonene
- Kompetansedeling og –heving gjennom etablering av en felles funksjon for vurdering av utenlandsk utdanning, tettere og mer systematisk samarbeid, erfaringsutveksling og felles rutiner
- Betydelige besparelser for den enkelte institusjon, fordi samme søknad med utenlandsk dokumentasjon ikke vurderes flere ganger, og kun søknader hvor de generelle opptakskravene er innfridd skal vurderes. Institusjonenes lokale søknadsportaler trenger ikke vedlikehold og oppdateringer
- Myndighetene og institusjonene får tilgang til bedre statistikk og rapporter om søkning til masterstudier i Norge
- Bedre muligheter for felles markedsføring av masterstudier, også internasjonalt.

For å få til dette, anbefaler UHR at det etableres:

1. En samordningsfunksjon, som tilrettelegger for opptak til alle masterstudier i en felles portal.

For denne funksjonene kreves det kompetanse og systemer for samordning av opptak.

2. En verifiseringsfunksjon for behandling av dokumentasjon fra søkere som har utdanning fra utlandet.³

For denne funksjonen kreves det kompetanse på behandling og verifisering av dokumentasjon fra søkere med høyere utdanning fra utlandet.

Verifiseringsfunksjonen vil være en viktig funksjon hvor det ligger an til betydelig effektivisering sammenlignet med dagens situasjon. Kompetanse på behandling og verifisering finnes i dag på institusjonene, hos NOKUT og til dels hos FSAT.

Forholdet mellom rollen som systemansvarlig og verifiseringsfunksjonen må fungere godt, og systemene må også tilrettelegges slik at verifiseringsarbeidet kan utføres på en effektiv måte.

Mulige løsninger:

a) FSAT innehar systemansvarsrollen og NOKUT innehar verifiseringsfunksjonen. Men med to nasjonale instanser vil det være utfordringer knyttet til styring, ledelse og samarbeid mellom de nasjonale instansene.

b) FSAT som systemansvarlig får også overordnet ansvar for å koordinere verifiseringsfunksjonen, men at NOKUTs kompetanse benyttes i stor grad, sammen med institusjonenes kompetanse. Utfordringen vil være å sikre tilstrekkelig prioritering av verifiseringsfunksjonens rolle i systemarbeid og arbeidsflyt.

c) NOKUT som verifiseringsansvarlig får også systemansvarsrollen. Dette vil sikre fokus på verifiseringsfunksjonen, men medføre at to nasjonale organer får overlappende oppgaver knyttet til systemforvaltning av opptakssystemer.

d) I Meld. St. 18 (2014-2015) *Konsentrasjon for kvalitet — Strukturreform i universitets- og høyskolesektoren* er det foreslått utredet en sammenslåing av FSAT og NOKUTs avdeling for vurdering av utenlandsk utdanning. Dersom det blir en realitet, vil utfordringer knyttet til styring, ledelse og samarbeid i denne saken minimeres, og det vil være selvsagt at dette sammenslåtte organet skal ha det nasjonale ansvaret for samordning av opptak til masterstudier.

UHR er opptatt av at arbeidet med opptak til masterstudier skal håndteres på en mest mulig effektiv måte og forutsetter at eksisterende systemer og ressurser utnyttes og videreutvikles. UHR anbefaler derfor at systemansvaret for et nasjonalt masteropptak legges til FSAT, som allerede har ansvaret for samordning av opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler.

Dersom d) ikke blir en realitet med det første, anbefaler UHR alternativ b), men med en tydelig forpliktelse for FSAT til å involvere både NOKUT og institusjonene tett i det videre arbeidet med utvikling av verifiseringsfunksjonen, samt å benytte eksisterende kompetanse på feltet.

NSO støtter at det utarbeides en felles søknadsportal og verifiseringsfunksjon, men støtter ikke styrets flertallsforslag om å gi FSAT et systemansvar for samordning av masteropptaket. NSO anbefaler at arbeidsdelingen mellom FSAT og NOKUT videreføres (alternativ a).

³ Kalt «nasjonal koordineringsfunksjon» i modellen over.

FORSLAG TIL VIDERE PROSESS

Samordning av opptak til masterstudier springer ut av behov i sektoren, og UHR ber derfor departementet prioritere en felles nasjonal løsning for opptak til masterstudier høyt. UHR har utredet behovet i sektoren og mulig modell, men det gjenstår fortsatt behov for avklaringer knyttet til forvaltningsmessige, juridiske, systemtekniske og økonomiske løsninger. UHR er spesielt opptatt av at det må klargjøres hvordan kostnadene knyttet til opprettelse av en slik fellesfunksjon skal dekkes. UHR anbefaler departementet å etablere et prosjekt for utvikling og implementering av samordna opptak til masterstudier.

FSAT har erfaringer og kompetanse som kan videreføres fra samordna opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler, og UHR har merket seg at departementet i meld. St. 18 (2014-2015) vurderer å overføre oppgaver knyttet til godkjenning av utenlandsk utdanning fra NOKUT til FSAT. UHR mener derfor at det er helt naturlig at FSAT får i oppgave å lede en slik prosjektgruppe. For å sikre at det utvikles et robust og fleksibelt system i tråd med institusjonenes behov, ønsker UHR at et representativt utvalg av utdanningsinstitusjonene involveres, i tillegg til NOKUT og NSO.

Vennlig hilsen

Ole Petter Ottersen
Styreleder

Alf Rasmussen
Generalsekretær

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UHR og er derfor ikke signert.

Kopi til:
Felles studieadministrativt tjenestesenter
NOKUT
Norsk Studentorganisasjon